

'La Traviata' in elke noot meeslepend

Nederlands
Dagblad
08-06-05

■ Opera: 'La Traviata' van G. Verdi. Door: Nederlands Philharmonisch Orkest, Nederlands Concertkoor, Mary Dunleavy, Renate Arends, Edgaras Montvidas, Andrzej Dobber, Thomas Oliemans e.v.a.. Dirigent: Yakov Kreizberg. Bijgewoond: maandagavond, AMSTERDAM, Concertgebouw. Zie ook www.orkest.nl

Er zijn kasten vol schitterende cd- en dvd-opnamen van de opera 'La Traviata'. Toch gaat er niets boven een bezielde uitvoering met een echt orkest en echte zangers. Zoals maandagavond in het Amsterdamse Concertgebouw. Daar leidde Yakov Kreizberg een uitvoering, waarop weinig op viel af te dingen. Kreizberg kent deze opera van Verdi uit 1853 nu eenmaal als zijn broekzak en zijn Nederlands Philharmonisch Orkest is gepokt en gemazeld als huisorkest van De Nederlandse Opera.

Onaantastbaar

Daar komt bij dat orkest en dirigent elkaar goed aanvoelen en dat de musici zich tijdens een opera nu eens niet vanuit orkestbak moesten bewijzen, maar gewoon op het eigen concertpodium. Het orkest glom dan ook van dadendrang toen het begon

aan het voorspel tot de eerste acte. De strijkers klonken hemels en onaantastbaar. Uit dat weefwerk van ijle klanken doemde al gauw in alle felheid het verhaal op van Violetta, de vrouw voor wie de duur van elke liefde is gekoppeld aan haar 'economische belang'. Een lastige rol, want als ze graaf Alfred leert kennen, blijkt ze opeens wel degelijk tot de onbaatzuchtige liefde in staat te zijn, terwijl de tering dan al zijn verwoestende werk in haar lichaam is begonnen.

Passie

De Amerikaanse sopraan Mary Dunleavy liet alle emotionele lagen van deze rol en de ontwikkeling daarvan in haar stem doorklinken. Soms had ze wel een wat eigenzinnig idee van timing, terwijl de klank van haar stem wat meer kleur had mogen hebben. Het deed afbreuk aan haar toch zo overrompelende optreden. De Litouwse tenor Edgaras Montvidas miste een fractie persoonlijkheid en had bovendien iets te vaak een snik in zijn stem. Toch hadden hun solo's en duetten een hartverwarmende passie. Dat de vader

van Alfred haar overreedde met zijn zoon te breken, was maandagavond te danken aan de warme gezaghebbende vaderlijke toon van de Poolse bariton Andrzej Dobber. Daarnaast waren er mooie kleine rollen van Renate Arends, Henk van Heijnsbergen en Cécile van de Sant, al had die laatste best schoenen mogen dragen die wat minder hard klosten op de houten vloer.

Het Nederlands Concertkoor zong spetterend en kleurde gloedvol de grote feestscènes in. Opvallend was vooral hoe Kreizberg al die tijd het vuur in deze bijna concertante versie brandend hield. De muziek klonk altijd meeslepend en waar nodig verzuimde hij niet te laten horen waarom deze verhalende muziek van Verdi zo geniaal is geschreven en georkestreerd. 'La Traviata' is met al zijn herkenbare en meezingbare melodieën razend populair. Erg jammer dus dat er volgend jaar geen geld is voor nog zo'n concertante opera, want er is een zeer dankbaar publiek voor.

HANS VISSER

zij van de media

media@trouw.nl

kritieken

Uitzendperikelen

Hoe RTL-baas Van Westerloo zijn manager Van der Goot buitenspel zet

Leo van der Goot, de RTL-directeur televisie, delfde afgelopen week het onderspit in een meningsverschil met RTL-topman Fons van Westerloo. Ze werden het niet eens over de toekomstige koers van de HMG-zenders RTL4, RTL5 en Yorin.

Maandag legde Van der Goot zijn managementtaken neer. Volgens eigen zeggen om zich meer op de creatie van nieuwe tv-programma's te gaan richten, maar dat het tussen hem en Van Westerloo niet klikt, was al langer bekend.

Beide heren houden de vuile was binnen, louter om pragmatische redenen. „Fons en ik gaan als goede vrienden uit elkaar, die zonder enige twijfel weer met elkaar te maken krijgen in de snel veranderende omroepwereld”, zo meldt Van der Goot in een RTL-persbericht.

In welke context de terugtrekkende tv-directeur Fons van Westerloo zal weerzien is nog onduidelijk. Van der Goot is nog niet benaderd door Talpa, terwijl hij zich graag aansluit bij de nieuwe zender van John de Mol.

„Ik zou liegen als ik zou zeggen dat ik het als creatieveling geen enorme uitdaging zou vinden”, erkende hij oktober vorig jaar in het *Algemeen Dagblad*.

„Het is voor elke tv-maker een feestje om met een schone lei, een niet gering budget en zeer waarschijnlijk belangrijke voetbalrechten aan een nieuw tv-station te kunnen bouwen”, aldus Van der Goot.

Leo van der Goot:
Nieuwe uitdaging

weer de best bekeken zender van Nederland.

Het was voor Van der Goot dan ook moeilijk te verteren dat Van Westerloo – voorheen baas van HMG-concurrent SBS – besloot dat 'Barend en Van Dorp' moest wijken voor een nieuwkomer als 'Editie NL'. Van Westerloo wilde als marktleider concurreren met het succesvolle SBS-programma 'Hart van Nederland'. Daarom verschoof hij – onder protest van Van der Goot – de populaire

Muziek

Nederlands Philharmonisch Orkest, Nederlands Concertkoor en solisten olv Yakov Kreizberg met 'La traviata' van Verdi op 6/6, Concertgebouw, Amsterdam.

Het lukt De Nederlandse Opera maar niet om een productie voor Yakov Kreizberg, chef-dirigent van het Nederlands Philharmonisch Orkest, te organiseren. Na een muzikaal succesvolle 'Iolanta' van Tsjaikovski anderhalf jaar geleden, hebben we Kreizberg niet meer in de bak van het Muziektheater gezien. Dit seizoen leidde de chef van het huisorkest van De Nederlandse Opera er geen enkele opera, volgend seizoen evenmin. In februari 2006 dirigeert hij wel in Londen prestigieuze Covent Garden Verdi's 'Macbeth'.

In Nederland is hij wel te horen in concertante uitvoeringen in het Concertgebouw, zoals afgelopen maandag en dinsdag in Verdi's 'La traviata'. Met een paar hele goede zangers, die wel bij de Nederlandse Opera te horen zijn. Zoals de zeer ervaren bariton Andrzej Dobber als Germont en de sopraan Mary Dunleavy als Violetta.

Violetta is de belangrijkste rol op het repertoire van Dunleavy. Ze zong de partij van de courtisane – die een serieuze relatie begint met Alfredo

Mary Dunleavy was de spil van de avond

maar haar liefde opgeeft voor zijn familie, vervolgens ziek wordt en enige minuten voor haar dood met Alfredo herenigd wordt – over de hele wereld.

Die ervaring straalde maandagavond in de licht geësceneerde uitvoering van haar af. Dunleavy was met gemak de spil van de avond binnen de heel behoorlijke cast. In de eerste akte was ze nog niet goed op dreef. Ze zong slordig over de coloraturen heen en was onzeker over de hoogste noten, die ze daarom zo kort mogelijk hield.

Kreizberg geeft schwung aan enerverende 'La traviata'

In het tweede bedrijf, dat meer kracht en dramatiek vraagt, overtuigde ze vocaal veel meer. Ze zong vrijer en differentieerde beter in tempo en dynamiek. In het derde bedrijf durfde ze ook meer naar binnen te zingen, zodat er plaats kwam voor ontroering.

Toch was het vooral de tenor Edgarras Montvidas als Alfredo Germont, die de harten wist te raken. Al vanaf zijn eerste aria zette hij een tedere Alfredo neer. De vele lyrische passages van zijn rol vulde hij smaakvol in. Andrzej Dobber was verkouden, maar dat verhinderde hem niet om te imponeren met een krachtige stem waar heel veel kleuren in zaten.

Kreizberg opende de opera met ingehouden elegantie, maar liet dat naarmate het drama zich ontvouwde steeds vaker in gepassioneerd spel uitmonden. Over het algemeen gaf hij de opera een enorme schwung mee, zodat de hele avond een enerverende indruk achterliet. De ingehouden passages kwamen er daardoor des te beter uit. Het Nederlands Philharmonisch Orkest speelde uitstekend (prachtige klarinet solo van Léon Bosch), maar het Nederlands Concertkoor was weinig alert en miste bijna alle inzettingen. Het publiek was na afloop genueus en bedankte zangers en musici met applaus en gejuich.

Sandra Kooke